

Op reis door groep 3



informatiebrochure van groep 3

CNS-Wilhelmina, Bennekom

2023-2024

Op reis door groep 3

Leren lezen, schrijven en rekenen... kinderen maken in groep 3 een reuzensprong in hun ontwikkeling. Er komt, zeker de eerste periode, veel op de kinderen af.

Alles is nieuw en dat kost veel energie!

Een week in groep 3 is goed gevuld en de tijd om te spelen is minder geworden.

In deze brochure leest u welke vakken in groep 3 gegeven worden en wat praktische zaken.

Heeft u hier na het lezen van de brochure vragen over, loop gerust na schooltijd even langs of stel ze tijdens de informatieavond.

Hoe ziet een gemiddelde dag eruit?

Voor kinderen is het prettig als ze weten wat ze op een dag allemaal gaan doen. Dat geeft zekerheid en veiligheid. Daarom hangt het rooster voor de hele dag in de vorm van kaarten op het bord. Een voorbeeld van een ochtend:



plannen



lezen



pauze eten en drinken



schrijven



rekenen



naar huis

De ochtend starten we met plannen op het planbord. Na het plannen gaan we leren lezen tot aan de pauze en het eten en drinken. Daarna staan schrijven en rekenen op het programma. Dan is het tijd voor buitenspielen en de lunch.

's Middags starten we vaak met de kring of stillezen en doen we meestal vakken als Kwink, muziek, woordenschat, verkeer, wereldoriëntatie of handvaardigheid.

Op de donderdagmiddag hebben we gym in de DVO-hal.

Lessen in groep 3

kring

Bijna elke dag hebben we een kringmoment. We vertellen elkaar verhalen over wat we beleefd hebben. Zo zijn we als klas betrokken bij elkaar. Ook de verhalen uit de Bijbel worden in de kring verteld en we zingen erover. De kring is een moment van samen zijn en samen delen.

plannen

Elke dag is er een kiesmoment. Met behulp van het planbord kiezen de kinderen activiteiten die een verwerking zijn van de leesles of de rekenles van voorgaande dagen. Er zitten ook activiteiten bij die andere ontwikkelingsgebieden aanspreken. Deze activiteiten kunnen de kinderen bijna geheel zelfstandig doen en ook samen met andere kinderen. De leerkracht benut deze tijd om met kinderen die dit nodig hebben één specifiek aandachtspunt verder uit te diepen of in te oefenen. De kinderen leren ook omgaan met het maken van de zogeheten 'moet-opdrachten'. Aan het einde van de week dienen alle kinderen deze taken af te hebben. Natuurlijk worden ze in dit proces van plannen begeleid.

We hebben een aantal Chromebooks tot onze beschikking. De leerlingen gaan steeds vaker de computer gebruiken tijdens de lessen. Bij rekenen en lezen zijn dat meestal ondersteunende oefeningen om de reken-



en leesvaardigheden te vergroten, o.a. automatiseren. Binnenkort krijgen ouders via juf Gera een link doorgestuurd van MOO zodat er thuis ook geoefend kan worden.

Godsdienstonderwijs – Trefwoord

Bij ons godsdienstonderwijs gebruiken we de methode *Trefwoord*. In de klas heeft dit een vaste plek met de naam *Viertafel*. Daarop staat het bronnenboek, een kaars en het projectspaarpotje. Het ritueel is dat we de kaars aansteken, bidden en aan de hand van een thema worden er Bijbelverhalen verteld en worden er verwerkingen uit de methode gebruikt. Naast luisteren naar verhalen, zingen we ook veel. We leren christelijke liedjes aan. Deze liedjes komen uit diverse bundels en van *Trefwoord* zelf.

Er wordt ook geld opgehaald voor een bijzonder project. Voorheen was dit het zendingsgeld op maandag. Nu bent u vrij om zelf een geschikte dag te kiezen en kan elke dag geld voor het project ingeleverd worden. In de nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van het actuele project.

Sociaal emotionele ontwikkeling – Kwink

Kwink is een methode voor sociaal-emotioneel leren-inclusief burgerschap, sociale integratie en mediawijsheid (deze laatste in de bovenbouw). Wij geloven dat een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling voor een groot deel het resultaat is van veel oefenen.



Het doel van Kwink wordt onder andere behaald met het aanleren van de volgende vijf sociaal-emotionele vaardigheden:

- Kinderen hebben besef van zichzelf: ze hebben kennis over hun eigen gevoelens, kennen hun eigen interesses, waarden en kracht en hebben een gezond zelfvertrouwen;
- Ze zijn in staat tot zelfmanagement: ze kunnen hun emoties en gedrag hanteren en kunnen reflecteren op standpunten en emotionele reacties;
- Ze hebben besef van de ander: ze hebben het vermogen om emotionele reacties bij anderen te herkennen, empathisch te reageren en sociale signalen te interpreteren;
- Ze kunnen relaties hanteren: sociale druk weerstaan, conflicten hanteren en helpen oplossen;
- Ze kunnen keuzes maken: ze dragen actief bij aan een positief leer- en leefklimaat op school.

We werken met Kwink dus aan:

- Een sterke en veilige groep. Vooral de preventieve aanpak van Kwink valt op. Die houdt in dat de school alles op alles zet om de groep zo sterk mogelijk te maken waardoor kinderen leren voor elkaar op te komen.
- Persoonlijke groei.
- Sociaal-emotionele vaardigheden. Leerlingen ontwikkelen zo vaardigheden om nu en later mee te kunnen doen in de maatschappij. Daarover is veel te leren en te ontdekken.

De sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind is het stevigst als ouders/verzorgers kunnen aansluiten bij wat de school aanbiedt. Zo bekijft wat aangeboden is beter. Vier keer per jaar krijgt u via de nieuwsbrief een koelkastposter met oefeningen om samen met uw kind aan de slag te gaan. Ook krijgt u regelmatig een ouderbrief en een oudermagazine online met informatie over Kwink en sociaal-emotioneel leren.

Technisch lezen en spelling – Veilig leren lezen Kim-versie

'Mama, ik kan al lezen!' Vanaf het begin zijn er boekjes die kinderen zelf kunnen lezen. De allereerste zelfstandige leeservaring is een geweldig hoogtepunt. Die trots is de beste start voor een enthousiaste leesontwikkeling!

Essentieel voor het leren lezen is dat kinderen ontdekken dat woorden zijn opgebouwd uit klanken en dat die klanken overeenkomen met letters of combinaties van letters. In groep 3 leren kinderen de klanken in een woord te onderscheiden. Zij leren bij voorbeeld de m, de aa en de n in het woord maan/naam te herkennen. Dit door de klanken en door het woord heel langzaam uit te spreken. **De letters worden fonetisch uitgesproken:** de a als korte klank en niet als aa. De techniek waarbij de kinderen de klanken één voor één uitspreken, het hakken, wordt vooral toegepast als er sprake is van het correct schrijven van woorden (spelling). Spelling is nog geen apart vak in groep 3, maar krijgt wel de nodige aandacht. Na het verklanken van de letter leren zij de afzonderlijke klanken aan elkaar te koppelen tot één woord door de letters wat langer aan te houden en ze als het ware zoemend te verklanken. Deze techniek van '**zoemend lezen**' wordt vooral toegepast bij het leren lezen. Dit is ook handig om thuis over te nemen, zodat er geen verwarring ontstaat voor de kinderen.

Elke dag werken we met behulp van de methode Veilig Leren Lezen-KIM versie. In het begin van groep 3 staat er elke twee dagen een nieuwe letter centraal. Rond die letter doen we allerlei activiteiten; we luisteren naar een verhaal; we herhalen spelenderwijs de woorden en letters die we al geleerd hebben, we zoeken naar woorden waar dezelfde letter in zit, werken met de letterdoos en maken werkbladen in het werkboekje. Ook verzamelen we de letters van nieuwe woorden in het klik-klak boekje. Op deze manier ontdekken de kinderen de nieuwe woorden. Daarnaast werken we met stempelbladen, Veilig Gespeld, de letterflat, het computerprogramma en leesspelletjes.



Leesmapje en Tutorlezen

Bij Al vrij snel krijgen de kinderen "leeshuiswerk". Ze krijgen een eigen leesmapje met daarin een leesblad die we in de klas elke dag geoefend hebben. Vrijdag nemen ze dit mapje mee naar huis om aan u voor te lezen. **Maandagochtend moet het weer mee terug naar school.** Zij hebben dit in de les weer nodig. Het doel is natuurlijk dat kinderen trots mogen zijn op wat zij die week hebben geleerd en u laten horen. Maar een achterliggende gedachte is ook dat zij zoveel mogelijk leeskilometers maken.



Halverwege de tweede helft van het jaar beginnen we ook in groep 3 met het lezen met een leerling uit groep 8 (tutorlezen).

Het doel van technisch lezen is de verdere ontwikkeling van de leesteknik (correct lezen) en het verhogen van het leestempo.

Het technisch leesniveau van een kind geeft aan hoe goed het kind de woorden van een tekst kan lezen. Met de toetsen van Cito en/of de AVI-kaarten kunnen we het niveau van deze technische leesvaardigheid vaststellen. (jan/juni). Er zijn 12 niveaus. Deze zijn gekoppeld aan de groepen van het basisonderwijs. AVI-Start gaat vooraf aan AVI-M3 en is voor de beginnende lezers. Halverwege groep 3 lezen veel kinderen op AVI-M3 niveau en aan het eind van groep 3 gemiddeld op AVI-E3 niveau.

Schrijven – Pennenstreken

Dit schooljaar leren kinderen de schrijffletters. We gebruiken hiervoor de methode *Pennenstreken 2* die gekoppeld is aan de leesmethode. In het begin schrijven we losse letters. Aan het eind in groep 3 ligt de nadruk op het ontwikkelen van een verbonden handschrift. De kinderen leren ook wat een goede zithouding is tijdens het schrijven en werken. De losse letters worden eerst zonder liniatuur geoefend en vervolgens met lijntjes aangeboden.

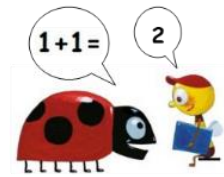


Rekenen – Wereld in Getallen 5

Bij het rekenonderwijs maken we gebruik van de methode *De Wereld in Getallen 5* en de bijbehorende katernen *Spelenderwijs leren rekenen*. Deze methode sluit met eigentijdse thema's aan bij de belevingswereld van de kinderen en benadert het rekenen dus zo realistisch mogelijk. *De Wereld in Getallen* maakt het goed mogelijk "op maat" te werken. Er is sprake van een minimumprogramma, een basisprogramma en een uitbreidings-/verrijkingsprogramma. Dit biedt ons de mogelijkheid om binnen het zelfstandig werken, zoals we dat toepassen op de Wilhelminaschool, rekening te houden met de verschillende niveaus waarop kinderen werken. Met de katernen komen we tegemoet aan de behoefte van kinderen om spelenderwijs te leren en de overgang van 2 naar 3 minder groot te maken. Ook maken we gebruik van de methode *Met Sprongen Vooruit*. Dit sluit goed aan bij het spelenderwijs leren rekenen.

Leerstofoverzicht:

- Oriëntatie op de getallen tot en met 100
- **Splitsen**, optellen en aftrekken tot en met 10
- Optellen en aftrekken tot en met 20
- Geld (alle munten en biljetten van 5 en 10 euro)
- Tijd (hele uren analoog)
- Meten, Meetkunde



De verwachtingen met betrekking tot rekenen in groep 3 liggen vaak hoog. Kinderen denken dat ze veel sommen moeten maken. Dit 'kale rekenen' is maar een onderdeel van het rekenen in groep 3. Eerst besteden we heel veel tijd aan begripvorming: getalbegrip, wat is splitsen, kun je een splitsverhaal bedenken etc. Dit begrip is essentieel voor het begrijpen en correct kunnen toepassen van strategieën. Dit is weer noodzakelijk om later de vaardigheden flexibel te kunnen toepassen en te vertalen naar de werkelijkheid. De 'kale sommen' krijgen in de loop van groep 3 meer aandacht.

Natuuronderwijs – Het Groene Wiel

Bij natuuronderwijs is het in de eerste plaats van belang dat de kinderen de natuur ervaren, natuur moet je doen! Hierbij maken we met veel plezier gebruik van de leskisten van 'Het Groene Wiel'

Daarnaast bekijken we de televisieserie *Huisje Boompje Beestje*. Hier komen allerlei thema's aan bod die centraal staan in onze lessen.



Muziek – Muziekwijs

Kern en uitgangspunt van ons muziekonderwijs is het lied. Maar natuurlijk hoort daar ook beweging bij, het leren van ritme en maat en het hanteren van muziekinstrumentjes. Afgelopen jaren zijn we gecoached door de vakdocente juf Charlotte met het programma *Muziek In de Klas*. Dit jaar gaan we het geleerde zelfstandig in de praktijk brengen. We maken daarbij gebruik van verschillende bronnen waarbij *Muziekwijs* de belangrijkste is.

Drama – Dramaonline

Drama is ook onderdeel van het lessenpakket van groep 3. Er worden workshops gegeven door externe deskundigen. In de klas geven we lessen uit de methode *Dramaonline*. Bovendien is er geregeld aandacht voor drama-opdrachten bij andere vakken, zoals muziek en Kwink. Bij dit laatste spelen we situaties/voorvallen in de klas en op het plein uit en bespreken deze.

Verkeer — Klaar Over

Voor verkeer gebruiken we de methode *Klaar Over*. Daar starten we mee in januari. Om de week is er een les die dicht bij de beleving van het kind staat. Bijvoorbeeld 'Hoe ziet je fiets eruit?' Natuurlijk gaan we het verkeer ook eens opzoeken, zodat we ondervinden hoe het verkeer werkt en geregeld is. Als aanvulling hierop hebben we Streetwise lessen van de ANWB. Dit zijn praktijklessen.

Handvaardigheid en tekenen — Laat maar zien

De vakken handvaardigheid en tekenen zijn erop gericht de kinderen te laten kennismaken met verschillende mogelijkheden zich in beelden uit te drukken. Ze leren hoe ze hun ideeën, gevoelens, waarnemingen en ervaringen vorm kunnen geven in beeldende werkstukken. Bovendien leren ze werk van anderen te begrijpen en ervan te genieten. Oftewel:

- Uitnodigen tot en ontwikkelen van creativiteit
- Kennismaken met kunst
- Verbinden van eigen gedachten, gevoelens en ervaringen aan het werk

De werkstukjes die de kinderen maken zijn hierdoor steeds totaal verschillend. We werken met de methode 'Laat maar Zien'. Op **dinsdag** is de knutselmiddag. Het is handig om daarmee rekening te houden. Niet al het materiaal is uitwasbaar.



Engels — My Name is Tom en Spelen met Engels

In groep drie geven we ook Engels. Op een speelse wijze brengen we kinderen in contact met de Engelse taal, aan de hand van de methode *My name is Tom*. Daarnaast hebben we aanvullende materialen van Spelen met Engels. Kinderen zullen liedjes in het Engels leren, we gaan interactief boeken voorlezen in het Engels, we doen spelletjes in het Engels, we begroeten elkaar in het Engels....

Gym — Planmatig Bewegingsonderwijs

Op **donderdagmiddag** gaan we naar de DVO hal om te gymmen. Bij deze lessen maken we gebruik van de methode *Planmatig Bewegingsonderwijs*. Wilt u zorgen voor goed, stevig schoeisel en gymkleding dat de kinderen zelf aan en uit kunnen doen (alleen **veterschoenen** als ze zelf veters kunnen strikken) Een korte broek en T-shirt voldoet als gymkleding. (En dit het liefst in een rugzak en liefst **géén** tasje met koordjes.) Wilt u er op donderdag rekening mee houden dat uw kind zichzelf aan- en uit kleedt, dus gemakkelijke kleding is dan het prettigst. Sieraden thuis afdoen. Vergeet niet de **naam** van uw kind op beide schoenen te zetten.



Cultuur aanbod

Naast de lessen die wij zelf verzorgen, bieden we de kinderen ook een culturaanbod dat door professionals wordt verzorgd. Dit jaar staan in ieder geval de volgende culturele activiteiten op ons programma:

- Maak een boek
- Techniek en nieuwe ambachten
- Een theatervoorstelling in Cultura
- En hopelijk kunnen we in de loop van het jaar nog inschrijven op een mooie tentoonstelling bij de Kijkdoos



Feestjes – Uitnodigingen

We willen elk kind een fijne verjaardag geven. In groep 3 vieren we dit met de kinderen van de klas. Bij binnenkomst hangt er een mooie verjaardagssjerp bij het bord en ligt er een leuke kaart klaar. We hebben een digitale verjaardagstaart en zingen de jarige toe. Een traktatie hoort natuurlijk bij dit feestje.

Wel willen wij u vragen de traktatie klein te houden. Eén ding is echt genoeg, kleine buikjes zijn snel gevuld. Het is prettig dat u met de leerkracht afstemt wanneer u graag wilt trakteren. Dat voorkomt teleurstellingen bij de deur.

Veel kinderen vieren ook een kinderfeestje. Heel leuk voor de jarige en alle kinderen die zijn uitgenodigd. Maar helaas ook een hele grote teleurstelling voor de kinderen die (weer) niet zijn uitgenodigd. Daarom hebben wij op school met elkaar de afspraak dat uitnodigingen niet op het schoolplein of in de gang worden uitgedeeld tenzij de hele klas op het feestje komt.

Overgang van groep 2 naar groep 3

Zoals we aan het begin van de brochure al hebben aangegeven: het programma van groep 3 is goed gevuld en er zal veel op de kinderen af komen in de eerste weken. Het zal u dan ook niet verbazen dat veel kinderen erg moe zullen zijn wanneer ze uit school komen.

Afgelopen jaar zijn we met elkaar in gesprek gegaan hoe we voor de kinderen een soepelere overgang kunnen realiseren en zijn daarmee aan de slag gegaan. Dit jaar gaan we hiermee verder.

Zo zullen we aan het begin van het schooljaar extra buitenspeelmomenten inplannen waarop de kinderen met het kleuterbuitenmateriaal mogen spelen.

We hebben meer 'hoeken'. Deze zien er welliswaar niet hetzelfde uit als bij de kleuters, maar er is ruimte en gelegenheid om spelend te leren. Dit jaar proberen we een gezamenlijke themaplek op de gang te realiseren waar de kinderen van 3 en 3/4 elkaar kunnen ontmoeten en samen kunnen spelen en werken.

We hebben vier onderwerpen gekozen waarbij we (groep 3 en 3/4) verspreid over het jaar met een berekend aanbod thematisch gaan werken aan onze doelen. Welke thema's dat zijn, laten we nog even een verrassing...

Van verdere ontwikkelingen hieromtrent houden we u op de hoogte.

Kort overzicht praktische zaken:

- Elke dag een theedoek mee naar school voor de lunch
- Elke maandag leesmapje mee naar school
- Dinsdag creadag (Niet alles is uitwasbaar!)
- Woensdag en vrijdag Gruiten (groente en fruit)
- Donderdag gym (makkelijke kleding)
- Eigen oortjes/ koptelefoon met naam om op het Chromebook te werken.
- Uitnodigingen alleen op school uitdelen als de hele klas uitgenodigd is
- Wij houden u op de hoogte via de nieuwsbrief en de weekbrief. We raden u aan deze goed te lezen.
- Wilt u een kijkje nemen in de klas of iets bespreken of vragen, loop gerust langs na schooltijd.



Een heel fijn jaar en we maken er samen iets moois van!

Iris en Noëlle